

Ledelsesberetning

På Arktisk Institut vil året 2020 naturligvis blive husket for Corona-pandemien; men året vil også blive husket for stor parathed hos medarbejderne til at tilpasse sig og sikre, at de forpligtelser og aftaler, instituttet havde indgået, blev overholdt og opfyldt. I ca. 10 af årets måneder blev mere end halvdelen af aktiviteterne udført fra medarbejdernes hjemmeadresser. På trods heraf lykkedes det at få skannet og uploadet mere end 18.000 fotografier i 2020, og som statistikkerne nedenfor viser, er der små udsving fra år til år, men ingen markant nedgang i 2020.

Også hvad økonomien angår er der grund til tilfredshed, idet regnskabet viser et overskud på 184.537 DKK.

Bestyrelse

Ved udgangen af 2020 havde Arktisk Instituts bestyrelse følgende sammensætning:

Formand: Forhenværende Nationalbankdirektør Nils Bernstein,

Næstformand: professor ph.d. Minik Rosing,

Seniorforsker ph.d. Naja Mikkelsen (repr. for Kraemers Grønlandsfond),

Professor dr.phil. Bjarne Grønnow,

Advokat Per Magid,

Fhv. kontorchef Bjarne Erbo Grønfeldt (repr. for Det Grønlandske Selskab),

Repræsentationschef Lida Skifte Lennert (repr. for Grønlands Selvstyre),

Fhv. arkivchef Inge Høst Seiding,

Direktør Karin Elsbudóttir,

Forfatter og politisk rådgiver Bo Lidegaard.

Personale

Instituttets daglige ledelse blev i 2020 forestået af Bent Nielsen, ph.d.

Arkiverne: Cand.mag. og ph.d. Jørgen Trondhjem, cand.mag. Elisabeth S. Kofoed og studentermedhjælper stud.scient. Kathrine Sørensen.

Fotodigitalisering: Cand.mag. Stig S. Rasmussen og studentermedhjælpere stud.mag. Nina Sikkersøq Kristoffersen, stud.scient. Rose Holm., stud.mag. Jonna Votborg og stud.mag. Karina Eskjær Sørensen.

Grønlandsregistranten: Cand.mag. Lone Riis blev fra 1. august ansat som projektleder i en 3-årig stilling.

Frivillige medarbejdere: Cand.mag. Mads M.F. Holm og cand.psych. Jan Løve.

Med tilskud fra Forskningsstyrelsen er bibliotekar Cecilie T. Møldrup ansat til at bestyre Polarbiblioteket (Arktisk Instituts samt Afdeling for Grønlandske og Arktiske Studiers bogsamlinger). Bibliotekarens formelle ansættelse er på Københavns Universitet.

Særlige funktioner

Arktisk Institut fungerede fortsat i 2020 som sekretariat for to grønlandsorienterede fonde: *"Ejnar Mikkelsens Østgrønlandsfond"* og *"Kaptajn Alf Trolle og Hustru Bergliot Trolle (født Holm)'s Legat til Minde om Danmark-Ekspeditionen 1906-08"*.

Projekter og særlige aktiviteter

I løbet af 2020 var Arktisk Institut involveret i følgende projekter, hvor de fire første er instituttets egne projekter, som er finansieret af private fonde. De to sidste projekter realiseres i samarbejde med andre aktører:

Digitalisering af arkivalier. Siden 2013 har Arktisk Institut arbejdet målrettet med at gøre arkivsamlingerne digitalt tilgængelige. Succesen i digitaliseringsprojektet skyldes grundlæggende stor velvillighed fra en række private fonde, og særligt Aage og Johanne Louis-Hansens Fond, som fra 2016 til 2021 har givet 1 mio. kroner om året til projektet. Et af resultaterne heraf er, at det ved årets udgang var ca. 150.000 emner tilgængelige for publikum i instituttets database.

Grønlandsregistranten. Med stor opbakning fra relevante institutioner og økonomisk støtte fra flere fonde opstartede Arktisk Institut 1. august 2020 det 3-årige formidlingsprojekt Grønlandsregistranten, hvor 2/3 af budgettet var dækket ved projektstart. Projektets mål er via en database at skabe overblik og let adgang til alle grønlandsrelevante arkivalier i Grønland, Danmark og på Færøerne. Databasen stilles gratis til rådighed for publikum.

Christian Vibe arkivet. Med støtte fra to private fonde kunne instituttet i 2020 igangsætte arbejdet med at sortere, registrere og skanne en af instituttets største arkivsamlinger (84 arkivæsker, 2.200 fotografier samt kort og genstande). Arbejdet pågår fortsat og forventes afsluttet i 2022.

Podcasts. Mads M.F. Holm producerede i 2020 3 nye podcasts om Grønlandsrelaterede emner - og det har givet mange lyttere; se statistikken nedenfor.

5. Thule Ekspedition. I 2020 har Arktisk Institut i samarbejde med Nationalmuseet og Knud Rasmussen Hus og efter aftale med Udenrigsministeriet skitseret en fotoudstilling om 5. Thule Ekspedition til visning på danske ambassader rundt om i verden. Udstillingens budget er dækket af en statslig og en privat fond og åbnes på Nationalmuseet i september 2021. Desuden arbejdes med produktion af en undervisningsfilm, bogudgivelser og en festival.

Danmarks Radio. I anledning af 300-års jubilæum for Hans Egedes ankomst til Grønland (1721) producerer Danmarks Radio en udsendelsesrække om relationerne mellem Danmark og Grønland. Arktisk Institut har fast plads i følgegruppen sammen med Det Danske Filminstitut, Nationalmuseet og Grønlands Nationalmuseum.

Igen i 2020 bidrog Arktisk Institut til **synergieffekten i Det Arktiske Hus** (hvor alle lejere har relationer til det nordatlantiske område) ved blandt andet etablering af udstillingen "Fra kajakpost til bredbånd".

Bevillinger

Fra Styrelsen for Forskning og Uddannelse modtog Arktisk Institut i 2020 1.435.000 kr. til instituttets drift.

Fra Aage og Johanne Louis-Hansens Fond fik Arktisk Institut i 2016 en samlet bevilling på 5.000.000 kr. til digitalisering af Fotosamlingen. Heraf udbetaltes i 2020 ifølge aftale 1.000.000 kr. til arbejdet i det pågældende år.

I øvrigt har Arktisk Institut modtaget nedenstående bevillinger i 2020 til brug for arbejdet i 2020 og de følgende år:

Til digitalisering af kortsamlingen:

Dronning Margrethes og Prins Henriks Fond	50.000 kr.
Aase og Jørgen Münters Fond	50.000 kr.
Konsul George Jorck og Hustru Emma Jorck's Fond	25.000 kr.
Kong Christian den Tiendes Fond	20.000 kr.

Arkiver og bibliotek

Fotosamlingen. Sponsoreret af bevillingen fra Louis-Hansens Fond blev 18.734 "nye" fotografier registreret og gjort tilgængelige i løbet af 2020 - og kan ses via Arktisk Instituts hjemmeside. Ligesom tidligere år fandt materiale fra Fotosamlingen også i 2020 anvendelse i forskellige sammenhænge i ind- og udland, spændende fra privat brug over museer og udstillinger til forlag og aviser:

	2016	2017	2018	2019	2020
Antal betalende kunder	77*	54	65	39	30
Indtægt / DKK	139.033	114.543	106.748	70.170	126.188
Søgninger i databasen	26.155	27.886	25.708	23.818	24.697

* Med virkning fra 2017 er fotografier til udelukkende privat brug blevet stillet gratis til rådighed - derfor et markant fald fra 2016 til 2017 i antallet af betalende kunder.

Foruden betalende kunder indikerer 'Søgninger i databasen' de mange brugere, som "blot" klikker sig ind i databasen, bladrer og kigger på det store udvalg af historiske fotografier fra Grønland og det øvrige Arktis.

Arktisk Instituts egen hjemmeside besøges hvert år af et stort antal brugere:

2017: 11.760 2018: 12.531 2019: 14.962 2020: 11.525

Dokumentarkivet. Statistikken herunder viser antallet af brugere af Arktisk Instituts dokumentarkiv i 2016-20:

Henvendelser til Dokumentarkivet	2016	2017	2018	2019	2020
Antal i alt	161	121	125	165	202
Forskere/studerende/museer	45 %	49 %	52 %	60 %	60 %
Mediefolk	12 %	12 %	11 %	6 %	12 %
Private og andre	43 %	39 %	37 %	34 %	28 %
Personligt fremmøde	43 %	37 %	60 %	50 %	34 %
E-mail	46 %	48 %	31 %	38 %	54 %
Telefon / brev	11 %	15 %	9 %	12 %	12 %
Fra Danmark	68 %	76 %	85 %	68 %	72 %
Fra Grønland	9 %	5 %	5 %	11 %	13 %
Fra udlandet	23 %	19 %	10 %	21 %	15 %

Biblioteket. Bibliotekssamarbejdet mellem Afdeling for Eskimologi og Arktiske Studier og Arktisk Institut fungerede godt og blev varetaget af bibliotekar Cecilie T. Møldrup.

Arktisk Institut og de sociale medier

Statistikken for Arktisk Instituts aktivitet på de sociale medier viser følgende:

	2018	2019	2020	
Facebook	288.208	356.271	200.534	Brugerbesøg
Instagram	11.037	6.142	6.432	Likes
Twitter	181.000	128.400	153.800	Impressions

Podcast	23.191	40.705	42.767	Afspilninger
---------	--------	--------	---------------	--------------

Accessioner i 2020

G0335	Gyrid Lisbeth Teglers	Kajakmodel og konebåd med udstyr
2020-022	Den Gamle By, Aarh.	Samling af postkort
G0336	Poula Gudiksen	To kajakmodeller
A 404	Janni Andreassen	Korrespond. mellem Ejnar Mikkelsen og Svend Sølvér
A 623 2020-038	Lise Nyholm	325 fotos og en samling dokumenter efter Henning Nyholm-Poulsens ophold i NØ-Grønland 1932-33
2020-039	Jørgen Svensson	Ca. 7.500 fly-fotos fra Grønland
A 615, G0334 F049, L060	Pia Sihm	Dokumenter, fotografier, genstande, lydoptagelser og video efter Poul Adam Sihm og hans tid i Sirius Patruljen
A 624, G0338 2020-040, L059, F048	Helle Jørgensen	Omfattende samling af fotografier, dokumenter, video, udskæringer, kassettebånd og efter seminarielektor Kenny Jørgensens ophold i Grønland 1958-60
2020-042 A 624, G0338, L059, F048	Lars Henriksen	Ca. 1.000 fotografier, mange dokumenter, kassettebånd, film og genstande efter Andreas Lund-Drosvad (Suko)
A 625 2020-043	Birthe Hovaldt	Ansættelseskontrakt og fotografier efter Kurt Bentsen, som var ansat ved Thule Air Base i 1962
G0219	Morten Lindhard	Mikroskop med tilbehør fra Johannes Lindhards deltagelse i Danmark-Ekspeditionen, 1906-08
G0219	Nanna Lindhard	Tegning udført af Aage Bertelsen, mens han deltog i Danmark-Ekspeditionen, 1906-08
F050	Naja Kløve Moltved	8 filmpoptagelser efter Fin Kløve Lassen, som var med til at åbne og senere lukke blyminen ved Mestersvig
A 627, K0200	Gry Dose Jarmer	Dokumenter, fotografier og kort efter efter Pelle Jarmer, som var ansat ved GTO 1962-77
2020-046	I. B. Brandtved	Ca. 1.200 fotos efter Poul Henrik Sørensen, som indtil 2009 var ansat ved Dansk Polarcenter
A 573, G0341	Peter Borg	9 notesbøger og navigationspasser efter Jakob Thorvald Borg, som deltog i opmålingsekspeditioner på Grønlands vestkyst 1907-10
2020-047	Hans Gullestrup	Fotosamlinger efter læge Aa. Gullestrup og KGH-bestyrer Mogens Peetz og deres ophold i Ivittuut
A 559, K0169	Axel Fiedler	Dokumenter, ca. 150 søkort og fotoalbum fra Axel Fiedlers tid i Grønnedal mm.
A 629, F051	Birthe Jørgensen	Dokumenter, 8 mm film og en stor fotosamling efter Kenneth F. Jørgensens ophold i Qasigiannuguit i 1960-erne
A 630, K0201	Elsebeth Kristensen	Dokumenter, kort og fotografier efter Arne Knudsen, som i 1960-erne arbejdede for GTO i Upernavik
2020-082	Bent Hasholdt	Ca. 100 fotos fra Sermilik Stationen i 1972
K0202	Marianne F. Lassen	Topografisk grønlandskort med indtegnede radio- og vejrstationer

Opgaver og perspektiver for 2021 og følgende år

Indsamling, registrering og skanning af arkivalier vedrørende Grønland og det øvrige Arktis - og at gøre disse arkivalier let tilgængelige for publikum - er instituttets vigtigste opgave, og det arbejde vil fortsætte i 2021 og årene fremover. Den store bevilling fra Louis-Hansens Fond til digitaliseringsprojekt udløber medio 2021; men der er allerede opnået en bevilling fra Augustinus Fonden til yderligere et års arbejde, og i foråret 2021 ansøges andre fonde om økonomisk støtte dette arbejde.

I nær tilknytning til arkivarbejdet vil der i 2021 og de følgende år være særligt fokus på to store formidlingsprojekter, som er nærmere beskrevet ovenfor:

Grønlandsregistranten - en frit tilgængelig hjemmeside, der viser vej til grønlandsrelaterede arkivalier overalt i Danmark, Grønland og på Færøerne.

5. Thule Ekspeditionens 100-års jubilæum, 1921-24 - i et samarbejde mellem Knud Rasmussens Hus, Nationalmuseet og Arktisk Institut afvikles over de næste tre år en vifte af aktiviteter med HKH Kronprins Frederik som protektor.

Arktisk Institut går således ind i 2021 med flere aktiviteter og et bredere økonomisk grundlag end noget tidligere år i instituttets historie.

København, 26. marts 2020
Bent Nielsen, direktør